

Nummer S 10.

Naam koorwerk: Maria die zoude naar Bethlehem gaan

Genre: Kerstlied

Componist: Onbekend

Oorsprong

De melodie van Maria die soude naer Bethlehem gaen komt uit het 'Prieel der geestelicker melodie', dat in 1609 in Brugge werd uitgegeven.

Dit couplet is ooit opgetekend door [Guido Gezelle](#) (1830-1899) aan het eind van de achttiende eeuw en geeft de herkomst van het lied duidelijk aan: West Vlaanderen. In plaats van de Leye komen ook de Senne en de Schelde voor. Het lied werd in vele variaties (gesproken wordt van 109) gezongen.

De enorme breedte aan variaties beperkt zich niet alleen tot spellingsverschillen. Zelfs in de vier meest bekende coupletten komen varianten voor in de feitelijke gebeurtenissen. Zo is onduidelijk waarom Jozef met Maria mee ging. Daar zijn zeker vier verklaringen voor: om haar gezelschap te houden, om haar de weg te tonen, om hare boodschap te doen of om haar liefd'rijke zorg te betonen. Alle vier verklaringen spreken bovendien de canonieke versie tegen: het was niet Jozef die met Maria mee ging, maar Maria die met Jozef mee ging.

Luister en kijk <https://www.youtube.com/watch?v=ItTm-D-II0Y>
Gheestelijcke Melodie' (Brugge, 1609)

Melodie: 'Het Prieel der

Melodie: 'Het Prieel der Gheestelijcke Melodie' (Brugge, 1609)

Tekst

*Maria die zoude naar Bethlehem gaan,
kerstavond voor de noene.
Sint Jozef zoude al met haar gaan,
om haar gezelschap te houden.*

*Het hageld' en sneeuwde
en 't was er zo koud,
de rijm lag op de daken.
Sint Jozef tot Maria sprak,
"Maria wat zullen wij maken?"*

*Maria die zei: "Ik ben er zo moe,
laat ons een weinig rusten.
Laat ons een weinig verder gaan,
aan een huizeke zullen wij rusten!"*

*Zij kwamen een weinig verder gegaan,
tot aan een boerenschure.
't Is daar waar Heer Jezus geboren werd,
daar sloten noch vensters noch deuren.*

*het kleine kind weende, Maria zong.
Gods engels uit de tronen,
Zij kwamen tezamen nedergedaald,
Zij kwamen Maria kronen.*

Nederlandse vertaling

Samenvatting:

Maria die zoude naar Bethlehem gaan is een zeer oud kerstliedje uit Vlaanderen en werd in vele varianten gezongen.